

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

НАКАЗ

29.08.2017 № 975

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
09 жовтня 2017 р.
за № 1209/31077

Про удосконалення системи кардіологічної допомоги у закладах охорони здоров'я України

Відповідно до [статей 8, 33, 37, 42, 52](#) Основ законодавства України про охорону здоров'я, пунктів 31 - 35 розділу III [Плану пріоритетних дій Уряду на 2017 рік](#), затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 03 квітня 2017 року № 275-р, [пункту 8](#) Положення про Міністерство охорони здоров'я України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 року № 267, з метою реалізації державної політики охорони здоров'я, спрямованої на забезпечення зміцнення та збереження здоров'я населення, профілактику захворювань, зниження смертності від захворювань серцево-судинної системи, удосконалення організації кардіологічної допомоги хворим та підвищення ефективності її застосування у комплексному лікуванні **НАКАЗУЮ**:

1. Затвердити такі, що додаються:

- 1) [Положення про кардіологічний кабінет поліклінічного відділення](#);
- 2) [Положення про обласний, міський кардіологічний центр](#);
- 3) [Положення про спеціалізоване відділення інтенсивної терапії та реанімації кардіологічного профілю](#);
- 4) [Положення про відділення інтервенційної кардіології та реперфузійної терапії](#);
- 5) [Положення про спеціалізоване відділення аритмій серця з електрофізіологічною лабораторією](#);
- 6) [Положення про відділення реабілітації кардіологічних хворих](#).

2. Міністру Автономної Республіки Крим, керівникам структурних підрозділів з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій забезпечити виконання цього наказу.

3. Медичному департаменту (Гаврилюк А.О.) забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Лінчевського О.В.

5. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

В.о. Міністра

У. Супрун

ПОГОДЖЕНО:

Президент Національної академії
медичних наук України

В. Цимбалюк

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства охорони
здоров'я України
29.08.2017 № 975

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
09 жовтня 2017 р.
за № 1209/31077

ПОЛОЖЕННЯ

про кардіологічний кабінет поліклінічного відділення

I. Загальні положення

1. Кардіологічний кабінет (далі - Кабінет) діє у складі поліклінічного відділення закладу охорони здоров'я державної або комунальної форми власності.
2. Кабінет надає спеціалізовану діагностично-лікувальну допомогу хворим із серцево-судинними захворюваннями на поліклінічному етапі.
3. Кабінет у своїй діяльності керується [Конституцією України](#), законами України, указами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, цим Положенням та іншими нормативно-правовими актами у сфері охорони здоров'я.
4. Штатний розпис Кабінету затверджується у встановленому законодавством порядку.
5. Оснащення Кабінету медичним обладнанням та інвентарем, засобами зв'язку, комп'ютерною технікою здійснюється відповідно до табеля матеріально-технічного оснащення.
6. Графік роботи Кабінету затверджується керівником закладу охорони здоров'я, на базі якого діє Кабінет.

II. Завдання та функції Кабінету

1. Проведення консультування:
 - хворих з невстановленим або сумнівним діагнозом;
 - хворих після виписки зі стаціонару з інфарктом міокарда та з іншими гострими формами ішемічної хвороби серця (далі - ІХС), порушеннями ритму серця, серцевої недостатності, ускладненого гіпертензивного кризу;
 - хворих, резистентних до лікування, призначеного на попередніх етапах надання допомоги;
 - хворих, тимчасова непрацездатність яких у зв'язку із серцево-судинними захворюваннями перебільшує 2 - 3 тижні і які потребують проведення експертизи працездатності;
 - для вирішення питання про госпіталізацію до стаціонару;
 - хворих, резистентних до лікування або яким під час консультації діагноз встановити не вдалося, яких лікар-кардіолог за узгодженням із лікарем загальної практики - сімейним лікарем залишає під своїм тимчасовим диспансерним наглядом;
 - за призначенням заступника головного лікаря з медичних питань закладу охорони здоров'я проведення консультативних оглядів (прийомів) робітників і службовців промислових підприємств зі шкідливими для здоров'я умовами праці.

2. Відповідно до покладених завдань Кабінет здійснює:

координацію діяльності підрозділів поліклініки (долікарського кабінету), відділення профілактики, терапевтичних кабінетів, відділення (кабінету) функціональної діагностики та відділення статистики з виявлення і якісного обліку хворих із серцево-судинними захворюваннями та осіб високого та дуже високого ризику розвитку серцево-судинних захворювань;

аналіз динаміки поширеності артеріальної гіпертензії (далі - АГ) та ІХС на території обслуговування поліклініки за результатами профілактичних медичних оглядів, відвідувань населення поліклініки та медичних санчастин;

аналіз тимчасової непрацездатності хворих на АГ та ІХС;

підготовку і підвищення кваліфікації лікарів-терапевтів, фельдшерів і медичних сестер;

впровадження в практику поліклініки досягнень кардіології (нових методів діагностики, лікування і профілактики АГ і ІХС) та аналіз їх ефективності.

III. Права та обов'язки

1. Кабінет має право самостійно вносити на розгляд керівнику поліклінічного відділення пропозиції щодо удосконалення організації медичної допомоги кардіологічним хворим на первинному, вторинному рівнях у межах його компетенції.

2. Користуватися відповідними матеріально-технічними засобами, необхідними для виконання завдань.

3. Кабінет забезпечує:

дотримання встановленого порядку обліку матеріально-технічних засобів та ведення і надання встановленої звітності;

ведення медичної документації;

надання оперативної інформації за запитом керівництва;

здійснення координації взаємодії відділення з іншими структурними підрозділами закладу охорони здоров'я;

цільове та дбайливе використання закріпленого за відділенням майна;

створення належних виробничих умов, додержання працівниками правил внутрішнього трудового розпорядку, охорони праці та протипожежної безпеки.

IV. Взаємодія та контроль діяльності

1. Кабінет взаємодіє із закладами охорони здоров'я системи кардіологічної, кардіохірургічної допомоги, громадськими організаціями для вирішення питань охорони здоров'я населення.

2. У Кабінеті проводиться експертна оцінка документації шляхом контролю з боку керівника поліклінічного відділення, у віданні якого перебуває Кабінет, у порядку самоконтролю та взаємоконтролю.

**В.о. директора
Медичного департаменту**

А. Гаврилюк

ПОЛОЖЕННЯ

про обласний, міський кардіологічний центр

I. Загальні положення

1. Обласний, міський кардіологічний центр (далі - Центр) є закладом охорони здоров'я державної або комунальної форми власності III рівня з надання висококваліфікованої спеціалізованої медичної допомоги хворим із серцево-судинними захворюваннями в системі охорони здоров'я України та організаційно-методичним центром із керівництва системою кардіологічної допомоги населенню адміністративно-територіальної одиниці.

2. Центр забезпечує:

доступну якісну спеціалізовану медичну допомогу хворим із серцево-судинними патологіями;

розробку та впровадження сучасних методів профілактики, діагностики та лікування серцево-судинних патологій;

підвищення ефективності використання коштів державного та місцевих бюджетів, виділених для вирішення проблем попередження, виявлення і лікування серцево-судинних та судинно-мозкових захворювань;

зниження захворюваності, смертності та інвалідності населення внаслідок серцево-судинних та судинно-мозкових патологій.

3. Центр у своїй діяльності керується [Конституцією України](#), законами України, указами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, цим Положенням, іншими нормативно-правовими актами у сфері охорони здоров'я.

4. Центр функціонує один в адміністративно-територіальній одиниці, є закладом охорони здоров'я, що має круглу печатку, штамп зі своїм найменуванням.

5. Центр безпосередньо підпорядкований Міністерству охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, структурному підрозділу з питань охорони здоров'я обласної, Київської та Севастопольської міської державної адміністрації.

6. Центр виконує свою роботу згідно з цим Положенням під організаційно-методичним керівництвом Міністерства охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, структурного підрозділу з питань охорони здоров'я обласної, Київської та Севастопольської міської державної адміністрації, Міністерства охорони здоров'я України та у співпраці із державною установою «Національний науковий центр «Інститут кардіології імені академіка М.Д. Стражеска» НАМН України.

7. Центр очолює головний лікар, який призначається на посаду і звільняється з посади в установленому законом порядку.

II. Завдання та функції Центру

1. Основні завдання Центру:

надання планової та екстреної високоспеціалізованої кардіологічної допомоги хворим із серцево-судинними захворюваннями та координація екстреної медичної допомоги при невідкладних станах у кардіології на догоспітальному (разом із центрами екстреної медичної допомоги та центрами первинної медико-санітарної допомоги), госпітальному та поліклінічному етапах (разом із центральними районними та міськими лікарнями);

впровадження в практику нових методів діагностики та лікування, аналіз їх ефективності, поширення передового досвіду роботи кращих кардіологічних установ, а також експертиза якості посмертної діагностики хвороб системи кровообігу;

визначення проблемних питань надання медичної допомоги хворим з хворобами системи кровообігу в адміністративно-територіальній одиниці та шляхів їх вирішення;

розробка, координація впровадження та контроль за виконанням регіональних програм та заходів з питань надання медичної допомоги хворим із серцево-судинними патологіями, а також участь у розробці та опрацюванні проектів загальнодержавних програм та заходів, що передбачають надання медичної допомоги хворим із серцево-судинними патологіями;

організація підготовки та підвищення кваліфікації лікарів-кардіологів, лікарів-терапевтів, лікарів загальної практики - сімейних лікарів, фельдшерів і сестер медичних, організація та проведення науково-практичних конференцій, семінарів з цих питань;

здійснення постійного організаційно-методичного керівництва усіма підрозділами системи кардіологічної допомоги (центрами первинної медико-санітарної допомоги, обласним центром екстреної медицини та медицини катастроф, кардіологічними відділеннями в стаціонарах та кардіологічними кабінетами в поліклініках, структурними підрозділами інтервенційної кардіології у складі обласних лікувальних установ та контролю якості їх роботи;

надання організаційно-методичної та консультативної допомоги лікувально-профілактичним закладам первинної ланки з організації своєчасного виявлення ранніх форм ішемічної хвороби серця та артеріальних гіпертензій, виявлення осіб, які мають фактори ризику, що сприяють розвитку серцево-судинних захворювань, покращення якості діагностики, лікування і диспансеризації кардіологічних хворих, а також вказаних осіб з факторами ризику;

удосконалення організації та контроль за роботою дистанційних та консультативно-діагностичних центрів (кабінетів), в тому числі і телемедичних кабінетів;

організація і реалізація заходів з проведення первинної та вторинної багатofакторної профілактики ішемічної хвороби серця та артеріальної гіпертензії;

організація і проведення санітарно-просвітньої роботи серед населення щодо профілактики серцево-судинних захворювань.

2. Відповідно до покладених завдань Центр здійснює:

діагностику і лікування хворих, госпіталізованих до Центру;

постійний контроль ефективності проведення таких заходів шляхом збору, обробки, аналізу, зберігання та передачі інформації у закладах охорони здоров'я та рівня підпорядкування з питань профілактики, діагностики та лікування серцево-судинних захворювань;

аналіз і експертну оцінку рівня діагностики відповідно до клінічних протоколів надання допомоги (в тому числі - диференціальної) при ішемічній хворобі серця, аритміях серця, гіпертонічній хворобі, адекватності лікування, ефективності диспансеризації, первинної і вторинної профілактики серцево-судинних захворювань;

контроль за основними показниками роботи системи кардіологічної допомоги (захворюваність, поширеність основних серцево-судинних захворювань, фактори ризику

серцево-судинних захворювань, тимчасова непрацездатність, первинна інвалідність та смертність (в тому числі якість посмертної діагностики) через хвороби системи кровообігу, а також ефективність використання кардіологічних ліжок та якість надання медичної допомоги лікарями-кардіологами кардіологічних кабінетів);

контроль в адміністративно-територіальній одиниці за виконанням нормативно-правових актів Міністерства охорони здоров'я України та загальнодержавних програм з питань профілактики та лікування серцево-судинних патологій;

оцінку роботи системи кардіологічної допомоги населенню адміністративно-територіальній одиниці за динамікою показників здоров'я населення (зниження захворюваності на ішемічну хворобу серця, порушення мозкового кровообігу у хворих з артеріальною гіпертензією, госпітальна та догоспітальна летальність при гострому інфаркті міокарда, кількість операцій та процедур реваскуляризації при ішемічній хворобі серця, зниження тимчасової непрацездатності, інвалідність і смертність від серцево-судинних захворювань);

облік, статистичну обробку та моніторинг показників роботи системи кардіологічної допомоги населенню адміністративно-територіальній одиниці, підготовку та подання звіту за формою та у строки згідно із медичною статистичною документацією;

перспективну потребу системи кардіологічної допомоги населенню адміністративно-територіальній одиниці у розвитку мережі кардіологічних установ, забезпеченні діагностичним обладнанням, забезпеченні населення лікарськими засобами та медичними виробами;

складання щорічних і перспективних планів удосконалення якості системи кардіологічної допомоги населенню адміністративно-територіальній одиниці.

III. Права та обов'язки

1. Центр має право:

надавати планову та екстрену високоспеціалізовану кардіологічну допомогу хворим із серцево-судинними захворюваннями відповідно до медичних показань та клінічних протоколів медичної допомоги;

координувати екстрену медичну допомогу при невідкладних станах у кардіології на догоспітальному (разом з центрами екстреної медичної допомоги та центрами первинної медико-санітарної допомоги), госпітальному та поліклінічному етапах (разом з центральними районними та міськими лікарями);

організувати графік роботи персоналу для забезпечення оптимальної ефективності лікування пацієнтів відділень.

2. Центр забезпечує:

дотримання ведення обліку матеріально-технічних засобів та ведення і надання медичної статистичної звітності;

ведення медичної документації;

надання оперативної інформації за запитом керівництва;

здійснення координації взаємодії з іншими структурними підрозділами закладів охорони здоров'я;

цільове та дбайливе використання закріпленого за закладом майна;

створення належних виробничих умов, додержання працівниками правил внутрішнього трудового розпорядку, охорони праці та протипожежної безпеки.

IV. Структура Центру

У Центрі обов'язкова наявність таких клінічних підрозділів:

спеціалізоване відділення для хворих з інфарктом міокарда з блоком інтенсивної терапії, реанімації кардіологічного профілю;

відділення (лабораторія) інтервенційної кардіології та реперфузійної терапії, які можуть бути виділені окремо для роботи відділення або поєднуватися з відділенням інтенсивної терапії.

У Центрі можлива наявність:

кардіохірургічних відділень (дорослого, дитячого) з операційним блоком, блоком анестезіології та реанімації (хірургічної);

відділення відновлювального лікування (реабілітації);

відділення аритмій серця з лабораторією інвазивної електрофізіології;

відділення загального кардіологічного профілю;

відділення функціональної діагностики та ультразвукових методів дослідження;

лабораторій: загальної клінічної, біохімічної (в тому числі ургентних) та радіоізотопної (у разі відсутності - використовувати можливості інших лікувальних закладів, наприклад онкодиспансерів);

рентгенологічного відділення (з кабінетами комп'ютерної томографії та/або магніто-резонансної томографії);

дистанційно-діагностичного центру та підрозділу телемедицини;

організаційно-методичного відділу з відділенням медичної статистики, математичної групи з комп'ютером і медичним архівом;

диспансерно-поліклінічного відділення з кабінетами прийому лікарями-кардіологами пацієнтів із хронічною ішемічною хворобою серця, аритміями серця, артеріальними гіпертензіями, цереброваскулярними хворобами, кабінетами відновлювального лікування;

патологоанатомічного відділення (у разі економічної недоцільності слід користуватися послугами обласних патологоанатомічних бюро);

інших структурних підрозділів, які забезпечують виконання завдань, покладених на Центр, згідно з цим Положенням.

V. Взаємодія та контроль діяльності

1. Центр взаємодіє зі службою екстреної медичної допомоги, закладами охорони здоров'я системи кардіологічної, кардіохірургічної допомоги, громадськими організаціями для вирішення питань охорони здоров'я населення.

2. У Центрі проводиться експертна оцінка документації шляхом контролю з боку керівників відділень, структурних підрозділів закладу, керівника, у віданні якого перебуває Центр, у порядку самоконтролю та взаємоконтролю.

**В.о. директора
Медичного департаменту**

А. Гаврилюк

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства охорони
здоров'я України
29.08.2017 № 975

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
09 жовтня 2017 р.
за № 1211/31079

ПОЛОЖЕННЯ

про спеціалізоване відділення інтенсивної терапії та реанімації кардіологічного профілю

I. Загальні положення

1. Спеціалізоване відділення інтенсивної терапії та реанімації кардіологічного профілю (далі - Відділення) діє у складі закладу охорони здоров'я державної або комунальної форми власності та є його структурним підрозділом.

2. Відділення забезпечує:

надання швидкої і невідкладної медичної допомоги ургентним хворим із гострими коронарними синдромами, реанімованим після зупинки кровообігу, з екстремими порушеннями ритму і провідності, гіпертонічними кризами із ускладненим перебігом (за винятком гострого порушення мозкового кровообігу, еклампсії), з гострою серцевою недостатністю;

підвищення якості обстеження та лікування хворих з гострим інфарктом міокарда;

раціональне використання обладнання, витратних матеріалів та лікарських кадрів.

3. Відділення у своїй діяльності керується [Конституцією України](#), законами України, указами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, цим Положенням, іншими нормативно-правовими актами у сфері охорони здоров'я.

4. Безпосереднє керівництво Відділенням здійснюється завідувачем Відділення, який призначається на посаду та звільняється з посади керівником закладу охорони здоров'я згідно з чинним законодавством.

5. Штатний розпис Відділення затверджується у встановленому законодавством порядку.

6. Оснащення Відділення (лабораторій, палат, що входять до його складу) медичним обладнанням та інвентарем, засобами зв'язку, комп'ютерною технікою, транспортними засобами здійснюється відповідно до табеля матеріально-технічного оснащення.

7. Відділення повинно мати незнижуваний запас лікарських засобів, медичних виробів, необхідних для проведення реанімаційних заходів та інтенсивної терапії.

8. Графік роботи Відділення затверджується керівником закладу охорони здоров'я.

II. Завдання та функції Відділення

1. Основними завданнями Відділення є надання швидкої і невідкладної медичної допомоги ургентним хворим:

з гострим коронарним синдромом зі стійкою елевацією сегмента ST та IM в перші 24 години після виникнення симптомів захворювання та в пізні строки при наявності ускладнень

- гострої серцевої недостатності та кардіогенного шоку, тромбозів та емболій, рецидивуючого болювого синдрому, небезпечних для життя порушень серцевого ритму;

з гострим коронарним синдромом без стійкої елевації сегмента ST;

реанімованим після зупинки кровообігу;

з порушеннями серцевого ритму:

з пароксизмальними шлуночковими тахікардіями;

із суправентрикулярними тахікардіями з нестійкою гемодинамікою;

з блокадами серця, які гостро виникли та які потребують проведення тимчасової електричної стимуляції серця;

у випадку синкопального стану, обумовленого порушеннями серцевого ритму та провідності;

з гіпертонічними кризами із ускладненим перебігом (за винятком гострого порушення мозкового кровообігу, еклампсії);

з гострою серцевою недостатністю (набряк легень, гостра декомпенсація хронічної серцевої недостатності, кардіогенний шок).

2. Відповідно до покладених завдань Відділення здійснює:

діагностику і лікування хворих, що госпіталізовані до Відділення;

постійний оперативний зв'язок із центром (відділенням) екстреної медичної допомоги з метою вироблення і уточнення показань і протипоказань для госпіталізації до спеціалізованого Відділення, надає консультативну допомогу бригадам екстреної медичної допомоги з питань діагностики і лікування пацієнтів із кардіологічними захворюваннями;

підвищення рівня теоретичних знань та навчання персоналу закладу охорони здоров'я практичним навикам з лікування і нагляду за хворими із гострим коронарним синдромом, інфарктом міокарда, з порушенням серцевого ритму, а також гострою недостатністю кровообігу будь-якої етіології, у тому числі способами і методами кардіологічної інтенсивної допомоги та реанімаційних заходів;

науково-методичне керівництво роботою спеціалізованих кардіологічних бригад центрів (відділень) екстреної медичної допомоги, а також усіх інших лікарів екстреної медичної допомоги, які беруть безпосередню участь у наданні медичної допомоги хворим із серцево-судинними патологіями у невідкладних станах, з метою забезпечення послідовності висококваліфікованого лікування на всіх етапах, включаючи догоспітальний;

проведення учбових занять з медперсоналом з основ інтенсивної терапії і реанімації кардіологічного профілю;

проведення практичних конференцій з питань надання меддопомоги хворим із гострим коронарним синдромом та гострим інфарктом міокарда, гострою серцевою недостатністю, порушеннями ритму серця, гіпертензивними кризами.

III. Права та обов'язки

1. Відділення має право:

проводити лікування пацієнтів з гострими коронарними синдромами, пацієнтів після зупинки кровообігу, з екстремими порушеннями ритму і провідності, гіпертонічними кризами з ускладненим перебігом (за винятком гострого порушення мозкового кровообігу, еклампсії), з гострою серцевою недостатністю, використовуючи в своїй роботі сучасні клінічні протоколи медичної допомоги.

2. Відділення забезпечує:

дотримання ведення обліку матеріально-технічних засобів та ведення і надання медичної статистичної звітності;

ведення медичної документації;
надання оперативної інформації за запитом керівництва;
здійснення взаємодії Відділення з іншими структурними підрозділами закладу охорони здоров'я;
цільове та дбайливе використання закріпленого за Відділенням майна;
створення належних виробничих умов, додержання працівниками правил внутрішнього трудового розпорядку, охорони праці та протипожежної безпеки.

IV. Структура Відділення

У Відділенні обов'язкова наявність приміщень для розташування хворих із можливістю постійного моніторного спостереження, спеціально обладнаних палат інтенсивної терапії і реанімації кардіологічного профілю, а також приміщень для:

проведення реанімаційних заходів;
проведення інвазивних втручань (катетеризація серця та магістральних судин, трахеотомія, ендокардіальна стимуляція серця, плевральна пункція, еферентні методи лікування) та неінвазивних методів обстеження (двовимірна ехокардіографія, холтеровське моніторування, електрокардіографія);
зберігання медичного обладнання, лікарських засобів, медичних виробів, медичної документації;
лабораторії для проведення екстрених аналізів;
кабінету завідувача відділенням інтервенційної кардіології;
кабінету сестри медичної старшої;
ординаторської;
молодших спеціалістів з медичною освітою.

V. Взаємодія та контроль діяльності

1. Відділення взаємодіє зі службою екстреної медичної допомоги, відділенням інтервенційної кардіології та реперфузійної терапії, закладами охорони здоров'я системи кардіологічної, кардіохірургічної допомоги, громадськими організаціями для вирішення питань охорони здоров'я населення.

2. У Відділенні проводиться експертна оцінка документації шляхом контролю з боку завідувача, у віданні якого перебуває Відділення, у порядку самоконтролю та взаємоконтролю.

**В.о. директора
Медичного департаменту**

А. Гаврилюк

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства охорони
здоров'я України
29.08.2017 № 975

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
09 жовтня 2017 р.
за № 1212/31080

ПОЛОЖЕННЯ

про відділення інтервенційної кардіології та реперфузійної терапії

I. Загальні положення

1. Відділення інтервенційної кардіології та реперфузійної терапії (далі - Відділення) діє у складі закладу охорони здоров'я державної або комунальної форми власності та є його структурним підрозділом.

2. Відділення забезпечує:

надання висококваліфікованої інтервенційної допомоги хворим на гострий інфаркт міокарда з елевацією сегмента ST (найгостріша фаза інфаркту міокарда) в режимі 24/7 (впродовж 24 годин на добу 7 днів на тиждень);

підвищення якості обстеження та лікування хворих на гострі коронарні синдроми та хронічну ішемічну хворобу серця;

раціональне використання рентгенангіографічного обладнання, витратних матеріалів та лікарських кадрів.

3. Відділення у своїй діяльності керується [Конституцією України](#), законами України, указами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, цим Положенням, іншими нормативно-правовими актами у сфері охорони здоров'я.

4. Безпосереднє керівництво Відділенням здійснюється завідувачем Відділення, який призначається та звільняється з посади керівником закладу охорони здоров'я згідно з чинним законодавством.

5. Штатний розпис Відділення затверджується у встановленому законодавством порядку.

6. Оснащення Відділення (лабораторій, блоків, палат, що входять до його складу) медичним обладнанням та інвентарем, засобами зв'язку, комп'ютерною технікою, транспортними засобами здійснюється відповідно до табеля матеріально-технічного оснащення.

7. Відділення повинно мати незнижуваний запас лікарських засобів, медичних виробів, необхідних для проведення реанімаційних заходів та інтенсивної терапії.

8. Графік роботи Відділення затверджується керівником закладу охорони здоров'я.

9. Медичний та інший персонал, який працює в катетеризаційній лабораторії, прирівнюється за умовами праці в зоні іонізуючого опромінення до категорії «А» згідно з державними санітарними правилами [«Основні санітарні правила забезпечення радіаційної безпеки України»](#), затвердженими наказом Міністерства охорони здоров'я України від 02 лютого 2005 року № 54, зареєстрованими у Міністерстві юстиції України 20 травня 2005 року за № 552/10832.

II. Завдання та функції Відділення

1. Основними завданнями Відділення є:

надання висококваліфікованої інтервенційної допомоги в режимі 24/7 хворим на гострі коронарні синдроми та планової допомоги пацієнтам з хронічною ішемічною хворобою серця з використанням рентгенангіографічної апаратури та обладнання згідно з рекомендованим переліком;

систематичне освоєння та запровадження найсучасніших та ефективних інтервенційних методів лікування хворих на гострі коронарні синдроми та хронічну ішемічну хворобу серця;

відбір хворих на гострі коронарні синдроми та хронічну ішемічну хворобу серця для проведення інтервенційних методів діагностики та лікування;

надання консультативної допомоги;

організація та проведення семінарів, конференцій, нарад з питань кардіології та реперфузійної терапії, реабілітації та оздоровлення населення;

вивчення досвіду організації роботи з питань кардіології та реперфузійної терапії, впровадження нових методик в практичну діяльність Відділення;

надання керівнику закладу, на базі якого створено Відділення, звітів за результатами роботи;

систематичне підвищення рівня професійної кваліфікації працівників Відділення.

2. Відповідно до покладених завдань Відділення здійснює проведення:

первинних коронарних втручань хворим на гострі коронарні синдроми згідно з показаннями, визначеними в нормативних документах (методичних рекомендаціях, клінічних протоколах);

планової інтервенційної діагностики коронарної хвороби у хворих на хронічну ішемічну хворобу серця із записом дослідження на сучасні носії інформації та аналізом результатів дослідження;

планового інтервенційного лікування хворих із хронічною ішемічною хворобою серця;

ангіографічних досліджень та інтервенційних втручань на ниркових, сонних та периферичних артеріях;

процедур із селективної денервації ниркових артерій з метою лікування резистентної гіпертензії у пацієнтів з гіпертонічною хворобою;

катетеризацій правих відділів серця, легеневої артерії та імплантацій қава-фільтрів.

3. У Відділенні одна або дві катетеризаційні лабораторії мають виконувати від 800 до 1500 планових діагностичних та лікувальних процедур на рік та від 150 до 300 інтервенційних втручань хворим з гострим інфарктом міокарда.

III. Права та обов'язки

1. Відділення має право:

проводити інвазивну діагностику та перкутанні втручання, використовуючи в своїй роботі сучасні рекомендації з лікування пацієнтів з різними формами ішемічної хвороби серця;

організувати порядок роботи персоналу для забезпечення оптимальної ефективності лікування пацієнтів Відділення.

2. Відділення забезпечує:

дотримання ведення обліку матеріально-технічних засобів та ведення і надання медичної статистичної звітності;

ведення медичної документації;

надання оперативної інформації за запитом керівництва;
здійснення координації взаємодії Відділення з іншими структурними підрозділами закладу охорони здоров'я;
цільове та дбайливе використання закріпленого за Відділенням майна;
створення належних виробничих умов, додержання працівниками правил внутрішнього трудового розпорядку, охорони праці та протипожежної безпеки.

IV. Структура Відділення

1. Відділенню необхідні приміщення для катетеризаційної лабораторії, обладнаної рентгенангіографічною установкою та іншим діагностичним та лікувальним обладнанням згідно з об'ємом втручань, які виконуються у Відділенні, та додаткові приміщення:

кімната спостереження за хворим під час виконання інтервенційної процедури;

приміщення для розташування додаткової апаратури ангіографічної установки;

службове приміщення, в якому зберігається одноразовий інструментарій для діагностичних та лікувальних інтервенційних процедур;

санітарна кімната для знезараження інструментарію багаторазового використання, підготовки медичного персоналу для виконання перкутанних втручань.

2. Крім катетеризаційної лабораторії, у Відділенні інтервенційної кардіології мають бути:

блок спостереження за пацієнтами після інтервенційних процедур;

палата інтенсивної терапії для спостереження за хворими в ранньому періоді після інтервенційних процедур з відповідним обладнанням;

загальні лікувальні палати, в яких знаходяться хворі, які готуються до проведення планових інтервенційних процедур, та хворі, які знаходяться на стаціонарному спостереженні після перкутанних процедур;

кабінет завідувача Відділення;

кабінет сестри медичної старшої;

ординаторська;

кабінет для амбулаторно-поліклінічного прийому;

кімната для молодших спеціалістів з медичною освітою.

V. Взаємодія та контроль діяльності

1. Відділення взаємодіє зі службою екстреної медичної допомоги, закладами охорони здоров'я системи кардіологічної, кардіохірургічної допомоги та громадськими організаціями для вирішення питань охорони здоров'я населення.

2. У Відділенні проводиться експертна оцінка документації шляхом контролю з боку завідувача, у віданні якого перебуває Відділення, у порядку самоконтролю та взаємоконтролю.

**В.о. директора
Медичного департаменту**

А. Гаврилюк

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства охорони
здоров'я України
29.08.2017 № 975

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
09 жовтня 2017 р.
за № 1213/31081

ПОЛОЖЕННЯ

про спеціалізоване відділення аритмій серця з електрофізіологічною лабораторією

I. Загальні положення

1. Спеціалізоване відділення аритмій серця з електрофізіологічною лабораторією (далі - Відділення) діє у складі закладу охорони здоров'я державної або комунальної форми власності та є його структурним підрозділом.

2. Відділення забезпечує:

надання висококваліфікованої допомоги хворим із порушеннями серцевого ритму;

підвищення якості обстеження та лікування хворих із порушеннями серцевого ритму;

раціональне використання рентгенангіографічного обладнання, витратних матеріалів та лікарських кадрів.

3. Відділення у своїй діяльності керується [Конституцією України](#), законами України, указами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, цим Положенням, іншими нормативно-правовими актами у сфері охорони здоров'я.

4. Безпосереднє керівництво Відділенням здійснюється завідувачем Відділення, який призначається та звільняється з посади керівником закладу охорони здоров'я згідно з чинним законодавством.

5. Штатний розпис Відділення затверджується у встановленому законодавством порядку.

6. Оснащення Відділення (лабораторій, блоків, палат, що входять до його складу) медичним обладнанням та інвентарем, засобами зв'язку, комп'ютерною технікою, транспортними засобами здійснюється відповідно до табеля матеріально-технічного оснащення.

7. Відділення повинно мати незнижуваний запас лікарських засобів, медичних виробів, необхідних для проведення реанімаційних заходів та інтенсивної терапії.

8. Графік роботи Відділення затверджується керівником закладу охорони здоров'я.

II. Завдання та функції Відділення

1. Основними завданнями Відділення є:

надання висококваліфікованої допомоги хворим із порушеннями серцевого ритму: реанімованих після зупинки кровообігу (в тому числі раптової), при виключенні діагнозу гострого коронарного синдрому, з пароксизмальними шлуночковими тахікардіями, шлуночковими порушеннями ритму серця високих градацій, суправентрикулярними тахікардіями, із синдромами додаткових шляхів проведення імпульсу, гостро посталими повними АВ-блокадами серця та блокадами провідної системи рівня волокон Гіса-Пуркіньє,

хронічними АВ-блокадами серця, що супроводжуються судинно-мозковими порушеннями та синкопальними станами, із синкопальними станами, обумовленими порушеннями серцевого ритму та провідності, із синкопальними станами невідомої етіології для діагностики їх можливих зв'язків з порушеннями ритму та провідності серця, з аритміями, що генетично детерміновані, та ятрогенними порушеннями ритму серця і провідності;

надання допомоги пацієнтам, які потребують імплантації кардіопристроїв або контролю та корекції роботи імплантованих кардіопристроїв.

2. Відповідно до покладених завдань Відділення здійснює:

діагностику і лікування хворих, госпіталізованих до Відділення;

постійний оперативний зв'язок із центрами (відділеннями) екстреної медичної допомоги з метою вироблення і уточнення показання та протипоказання для госпіталізації до спеціалізованого відділення, а також надає консультативну допомогу бригадам екстреної медичної допомоги з питань діагностики і лікування хворих із кардіологічними захворюваннями;

підвищення рівня теоретичних знань та навчання персоналу лікувальних установ практичним навикам з діагностики, лікування і нагляду за хворими з порушеннями серцевого ритму;

проведення учбових занять з медперсоналом з основ аритмології та електрофізіології;

проведення практичних конференцій з питань надання медичної допомоги хворим з аритміями;

організаційно-методичне керівництво роботою спеціалізованих кардіологічних бригад центрів (відділень) екстреної медичної допомоги, а також усіх інших лікарів станцій (відділень) швидкої та невідкладної медичної допомоги, які беруть безпосередню участь у наданні медичної допомоги цьому контингенту хворих, з метою забезпечення послідовності висококваліфікованого лікування на всіх етапах, включаючи догоспітальний;

формування єдиного реєстру пацієнтів, які потребують та яким була проведена імплантація кардіоприладів та абляція.

III. Права та обов'язки

1. Відділення має право:

проводити інвазивні втручання (катетеризація серця та крупних судин, ендокардіальна стимуляція серця, імплантація електричних приладів, абляція та ін.), використовуючи у своїй роботі сучасні рекомендації з лікування пацієнтів з порушеннями серцевого ритму;

організувати порядок роботи персоналу для забезпечення оптимальної ефективності лікування пацієнтів Відділення.

2. Відділення забезпечує:

дотримання ведення обліку матеріально-технічних засобів та ведення і надання медичної статистичної звітності;

ведення медичної документації;

надання оперативної інформації за запитом керівництва;

здійснення координації взаємодії Відділення з іншими структурними підрозділами закладу охорони здоров'я;

цільове та дбайливе використання закріпленого за Відділенням майна;

створення належних виробничих умов, додержання працівниками правил внутрішнього трудового розпорядку, охорони праці та протипожежної безпеки.

IV. Структура Відділення

1. У Відділенні обов'язкова наявність електрофізіологічної лабораторії для проведення інвазивного та неінвазивного електрофізіологічного обстеження хворих з аритміями, можливістю імплантації тимчасових та постійних кардіоприладів, проведення абляції для лікування аритмій та електроімпульсної терапії, а також приміщень для:

проведення спеціалізованих діагностичних процедур, що застосовуються в аритмології (електрокардіографія спокою (12-канальна та з додатковими відведеннями), Холтерівський моніторинг ЕКГ, добовий моніторинг артеріального тиску, черезстравохідна електрокардіостимуляція (ЧСЕКС), тілт-тест, трансторакальна та трансезофагальна ехокардіографія, велоергометрія, тредміл тощо);

проведення інвазивних втручань (катетеризація серця та крупних судин, ендокардіальна стимуляція серця, імплантація електричних приладів, абляція тощо);

проведення реанімації;

інтенсивної терапії для спостереження за хворими в ранньому періоді після електрофізіологічних процедур з відповідним обладнанням.

2. Крім електрофізіологічної лабораторії, у Відділенні мають бути:

загальні лікувальні палати для хворих, які готуються до проведення планових інтервенційних процедур, та хворих, які знаходяться на стаціонарному спостереженні після перкутанних процедур;

кабінет завідувача Відділення;

кабінет сестри медичної старшої;

ординаторська;

кабінет для амбулаторно-поліклінічного прийому спеціалістів;

кімната для молодших спеціалістів з медичною освітою.

V. Взаємодія та контроль діяльності

1. Відділення взаємодіє зі службою екстреної медичної допомоги, відділенням інтервенційної кардіології та реперфузійної терапії, закладами охорони здоров'я системи кардіологічної, кардіохірургічної допомоги, громадськими організаціями для вирішення питань охорони здоров'я населення.

2. У Відділенні проводиться експертна оцінка документації шляхом контролю з боку завідувача, у віданні якого перебуває Відділення, у порядку самоконтролю та взаємоконтролю.

**В.о. директора
Медичного департаменту**

А. Гаврилюк

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства охорони
здоров'я України
29.08.2017 № 975

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
09 жовтня 2017 р.
за № 1214/31082

ПОЛОЖЕННЯ

про відділення реабілітації кардіологічних хворих

I. Загальні положення

1. Відділення реабілітації кардіологічних хворих (далі - Відділення) діє у складі закладу охорони здоров'я державної або комунальної форми власності та є його структурним підрозділом.

2. Відділення забезпечує:

надання відновної (реабілітаційної) медичної допомоги пацієнтам кардіологічного профілю (з інфарктом міокарда, нестабільною стенокардією, порушеннями ритму серця, після кардіохірургічних операцій та інтервенційних втручань) з подальшим цілодобовим наглядом;

підвищення якості обстеження та лікування хворих з гострим інфарктом міокарда, пацієнтів після кардіохірургічних операцій та інтервенційних втручань;

раціональне використання обладнання, витратних матеріалів та лікарських кадрів.

3. Відділення у своїй діяльності керується [Конституцією України](#), законами України, указами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, цим Положенням, іншими нормативно-правовими актами у сфері охорони здоров'я.

4. Безпосереднє керівництво Відділенням здійснюється завідувачем Відділення, який призначається та звільняється з посади керівником закладу охорони здоров'я згідно з чинним законодавством.

5. Штатний розпис Відділення затверджується у встановленому законодавством порядку.

6. Оснащення Відділення (лабораторій, палат, що входять до його складу) медичним обладнанням та інвентарем, засобами зв'язку, комп'ютерною технікою, транспортними засобами здійснюється відповідно до табеля матеріально-технічного оснащення.

7. Відділення повинно мати незнижуваний запас лікарських засобів, необхідних для проведення реанімаційних заходів та інтенсивної терапії.

8. Графік роботи Відділення затверджується керівником закладу охорони здоров'я.

II. Завдання та функції Відділення

1. Основними завданнями Відділення є:

надання висококваліфікованого лікування, проведення реабілітаційних заходів та вторинної профілактики у хворих з інфарктом міокарда, нестабільною стенокардією, небезпечними для життя порушеннями серцевого ритму, після кардіохірургічних операцій та інтервенційних втручань;

цілодобове надання стаціонарної відновної (реабілітаційної) медичної допомоги хворим із кардіологічною патологією та при виникненні патологічних станів;

початок проведення на стаціонарному етапі (з можливим продовженням в амбулаторних умовах) вторинної профілактики системного атеросклерозу, ішемічної хвороби серця, гіперліпідемії, гіпертонічної хвороби, порушень серцевого ритму з метою запобігання загостренню вказаних захворювань;

підвищення рівня теоретичних знань та навчання персоналу закладів охорони здоров'я практичним навичкам з лікування і проведення реабілітаційних заходів у хворих з інфарктом міокарда, нестабільною стенокардією, порушеннями ритму серця, після кардіохірургічних операцій та інтервенційних втручань.

2. Відповідно до покладених завдань Відділення здійснює:

діагностику і лікування хворих, госпіталізованих до Відділення;

взаємодію з іншими структурними підрозділами закладу охорони здоров'я;

контроль (на амбулаторному етапі лікування) вторинної профілактики системного атеросклерозу, ішемічної хвороби серця, гіперліпідемії, гіпертонічної хвороби, порушень серцевого ритму з метою запобігання загостренню вказаних захворювань;

облік результатів своєї діяльності, ведення медичної статистичної звітності.

III. Права та обов'язки

1. Відділення має право:

проводити відновне лікування, використовуючи у своїй роботі сучасні рекомендації з лікування пацієнтів з різними формами ішемічної хвороби серця;

організувати порядок роботи персоналу для забезпечення оптимальної ефективності лікування пацієнтів Відділення.

2. Відділення забезпечує:

дотримання встановленого порядку ведення обліку матеріально-технічних засобів та ведення і надання медичної статистичної звітності;

ведення медичної документації;

надання оперативної інформації за запитом керівництва;

здійснення координації взаємодії відділення з іншими структурними підрозділами закладу охорони здоров'я;

цільове та дбайливе використання закріпленого за Відділенням майна;

створення належних виробничих умов, додержання працівниками правил внутрішнього трудового розпорядку, охорони праці та протипожежної безпеки.

IV. Структура Відділення

1. У Відділенні обов'язкова наявність приміщень для розташування хворих, проведення інтенсивної терапії з відповідним обладнанням та додаткових приміщень для проведення електрокардіографії, велоергометрії, тредміл-тестування, фізичної та медичної реабілітації.

2. Крім приміщень для розташування хворих, у Відділенні мають бути:

кабінет завідувача Відділення;

кабінет сестри медичної старшої;

ординаторська;

кімната для молодших спеціалістів з медичною освітою.

V. Взаємодія та контроль діяльності

1. Відділення взаємодіє зі службою екстреної медичної допомоги, відділенням інтервенційної кардіології та реперфузійної терапії, закладами охорони здоров'я системи кардіологічної, кардіохірургічної допомоги, громадськими організаціями для вирішення питань охорони здоров'я населення.

2. У Відділенні проводиться експертна оцінка документації шляхом контролю з боку завідувача, у віданні якого перебуває Відділення, у порядку самоконтролю та взаємоконтролю.

**В.о. директора
Медичного департаменту**

А. Гаврилюк